

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და
ინფრასტრუქტურის სამინისტროს
საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

შიდასახლემწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მესამე პროექტი და
შიდასახლემწიფოებრივი გზების აქტივების მართვის პროექტი

შ02: საჯავახო-ჩოხატაური ოზურგეთი-ქობულეთის გზის
რეაბილიტაცია

კმ-35-კმ43.6

TNM Limited

საქართველო

2019

ნაწილი I: ზოგადი ინფორმაცია პროექტისა და საპროექტო ტერიტორიის შესახებ

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები				
ქვეყანა	საქართველო			
პროექტის დასახელება	შ02: საჯავახო-ჩოხატაური ოზურგეთი-ქობულეთის გზის რეაბილიტაცია კმ-35-კმ43.6			
პროექტის მასშტაბი და ღონისძიებები	<p>საგზაო ქსელის მიმდინარე მდგომარეობის დეტალური საინჟინრო შეფასების შედეგების საფუძველზე, გეომეტრიული ფუნქციების შესწავლით, საგზაო აღჭურვილობის, არხების, ხიდების, საგზაო მახასიათებლების, გზის საფარის მდგომარეობის მიხედვით და სხვა, განისაზღვრა აღნიშნული გზის მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოების ადეკვატურობა.</p> <p>გზის მონაკვეთზე მნიშვნელოვნად დაზიანებულია ასფალტის საფარი და სადრენაჟო სისტემა. აღნიშნული გამოწვეულია საგზაო მოძრაობის, კლიმატური და გარემოსდაცვითი პირობების გამო. გზის საფარზე განვითარდა ბზარები, ორმოები, ასფალტის ჯდენა და სხვა. შესაბამისად, მიზანშეწონილია სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელება, რათა აღდგეს არსებული გზის ფუნქციონირება.</p> <p>განსახორციელებელი ღონისძიებები მოიცავს: გზის საფარის მოხსნას და ნაწილობრივ სტრუქტურის შეცვლას, რაც უცილებელია არსებული საავტომობილო გზის აღსადგენად. მათ შორის სადრენაჟო სისტემის, საყრდენი სტრუქტურებს, გვერდულების, საგზაო უსაფრთხოების ზომების, საგზაო ნიშნების, საფარის მონიშვნის, ავტობუსების გაჩერებების და ა.შ. სტრუქტურულ და ფუნქციონალურ გაუმჯობესებას საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების მიზნით.</p> <p>გზის მონაკვეთზე ზოგადი მახასიათებლებია:</p> <ul style="list-style-type: none"> • გზის სიგრძე: 8.6 კმ • საგზაო საფარის ტიპი: ასფალტი • სავალი ნაწილის საშუალო სიგანე: 7 მ; • გვერდულების სიგანე: 0.5- 1.0 მ; • არხი: 23 • ხიდი: 3 ხიდი • ზოლის რაოდენობა: 2 ზოლიანი / ორი მიმართულებით 			
ინსტიტუციური ორგანიზება (სახელი და საკონტაქტო ინფორმაცია)	მსოფლიო ბანკი (პროექტის ჯგუფის ხელმძღვანელი) აიმენ ა. ოსმან ალი	პროექტის მენეჯერი გიორგი წერეთელი	ადგილობრივი მოსარგებლე/ან მიმღები ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	
განხორციელების ორგანიზება (სახელი და საკონტაქტო ინფორმაცია)	მსოფლიო ბანკი უსაფრთხოების ზედამხედველობა დარეჯან კაპანაძე გარემოს დაცვა სოფია გეორგიევა სოციალური	ადგილობრივი ზედამხედველი TNM Limited	ადგილობრივი ინსპექცია	კონტრაქტორი (განსასაზღვრია)
ადგილმდებარეობის აღწერა				
ობიექტის სახელი	შ02: საჯავახო-ჩოხატაური ოზურგეთი-ქობულეთის გზის რეაბილიტაცია კმ-35-კმ43.6			
ობიექტის ადგილმდებარეობის აღწერა	გზის მონაკვეთი გადის ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში, იწყება კმ 35-დან შ 47 (ლანჩხუთი-მიმითის) და ხიდის მდინარე ბახვისწყალის კვეთასთან. სოფ. ნასაკირალის და სოფ. დვამზუს მოსახლეობა განლაგებულია გზის გასწვრივ. გზის სავალი ნაწილი ორზოლიანია, რომლის ასფალტის ზედაპირი დაზიანებულია.			
ვინ არის მიწის მფლობელი?	i. ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკუთრება; ii. საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ ეროვნული ტყის სააგენტოს სახელმწიფო ტყის ფონდი (3,297 კვ.მ.); iii. გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოებს შეიძლება დროებით ჰქონდეს უარყოფითი			

ზემოქმედება კერძო საკუთრებაში არსებული ღობეებზე.					
<p>გეოგრაფიული, ფიზიკური, ბიოლოგიური, გეოლოგიური, ჰიდროგრაფიული და სოციო-ეკონომიკური გარემოს აღწერა</p>	<p>მდებარეობა: გზის მონაკვეთი გადის ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში, იწყება კმ 35-დან შ 47 (ლანჩხუთი-ძიმითის) და ხიდის მდინარე ბახვისწყალის კვეთასთან. სოფ. ნასაკირალის და სოფ. დვაბზუს მოსახლეობა განლაგებულია გზის გასწვრივ.</p> <p>ჰაერის: საგზაო მოძრაობის დაბალი ინტენსიობისა და ინდუსტრიული ობიექტების არარსებობის გამო, ჰაერის ხარისხის პარამეტრი კარგია.</p> <p>წყალი და ნიადაგი: ოფიციალური მონაცემები დაბინძურების შესახებ არ არსებობს.</p> <p>ფლორა: გზის მიმდებარედ მცენარეულ საფარს შეადგენს: რცხილა, წაბლი, მურყანი, აკაცია, ფიჭვი და ნამვი.</p> <p>ფაუნა: პროექტის განხორციელების ზონაში მობინადრე ცხოველთა სახეობებია: დათვი, შველი, ტურაი და წავი. მოცემულ მონაკვეთზე გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები ფაუნაზე მინიმალურ ზემოქმედებას მოახდენს.</p> <p>ხმაური: ინდუსტრიული ობიექტების უქონლობისა და საგზაო მოძრაობის დაბალი ინტენსიობის გამო ხმაურის დონე დაბალია. სამშენებლო სამუშაოებს ექნებათ ზომიერი ლიმიტირებული გავლენა მოსახლეობის მხოლოდ იმ ნაწილზე რომლებიც ცხოვრობენ არსებულ სოფლებში (გზის გასწვრივ) და აღნიშნული გავრცელება მხოლოდ პერიოდული შეკეთების ფაზაზე.</p> <p>სოციალური/იძულებითი განსახლება: განსახლება: პროექტის განხორციელება არ საჭიროებს კერძო მიწის შესყიდვას. ერთი მოსახლის 10 მეტრი სიგრძის მავთულხლართებით მოწყობილ ღობეზე. მოსალოდნელია დროებითი ზეგავლენა კერძო საკუთრებაში არსებული სხვა კერძო მიწის ნაკვეთების ღობეებზეც გარცელებს. მესაკუთრეებს ეცნობება მოსალოდნელი ზემოქმედების შესახებ და ღობეები დაუყოვნებლივ აღდგება კონტრაქტორის მიერ. პროექტით გათვალისწინებული სამუშაოების დაწყებამდე მოპოვებული იქნება ზემოქმედებაში მოქცეული პირების წერილობითი თანხმობა.</p> <p>არცერთ კერძო საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთს ან აქტივებს არ ემუქრება რაიმე ზეგავლენა</p>				
<p>მასალების მოპოვების ადგილმდებარეობა და მანძილი, განსაკუთრებით ინერტული მასალების, წყლის, ქვამასალის</p>	<p>ინფორმაცია პროექტის მიმდებარე ტერიტორიაზე მასალების რესურსების შესახებ:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">აღწერა</th> <th style="width: 50%;">მდებარეობა</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>მდინარეზე ინერტული მასალის კარიერი</td> <td>სოფ. ნაგომარი მდინარე სუფსაზე, სოფ. ქვედა ბახვი მდინარე ბახვის წყალზე.</td> </tr> </tbody> </table>	აღწერა	მდებარეობა	მდინარეზე ინერტული მასალის კარიერი	სოფ. ნაგომარი მდინარე სუფსაზე, სოფ. ქვედა ბახვი მდინარე ბახვის წყალზე.
აღწერა	მდებარეობა				
მდინარეზე ინერტული მასალის კარიერი	სოფ. ნაგომარი მდინარე სუფსაზე, სოფ. ქვედა ბახვი მდინარე ბახვის წყალზე.				
კანონმდებლობა					
<p>საპროექტო ღონისძიებებთან დაკავშირებული ნაციონალური და ადგილობრივი კანონმდებლობა და ნებართვები</p>	<p>შიდასახელმწიფოებრივი გზების აქტივების მართვის პროექტის (SRAMP) განხორციელება მიმდინარეობს მსოფლიო ბანკის უსაფრთხოების პოლიტიკის OP/BP 4.01 – გარემოზე ზემოქმედების შეფასება დებულებების შესაბამისად. აღნიშნული პოლიტიკის პრინციპების მიხედვით, მოცემულ ქვე-პროექტს გარემოზე ზემოქმედების კუთხით მიენიჭა "ბ" კატეგორია. ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის წინამდებარე გეგმა მომზადებულია OP/BP 4.01-ით განსაზღვრული პრინციპების შესაბამისად. საქართველოს კანონმდებლობა გზების რეაბილიტაციის პროექტისთვის არ მოითხოვს მისი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების მომზადებას და დამტკიცებას ან ნებართვის გაცემას.</p> <p>თუმცა, ეროვნული რეგულირების სისტემით:</p> <ul style="list-style-type: none"> • კონტრაქტორი კომპანია უნდა იყოს ლიცენზირებული; • სამშენებლო მასალების შეძენა უნდა მოხდეს ლიცენზირებული მომწოდებლისგან; • თუ კონტრაქტორი საკუთარი კარიერის გახსნას მოინდომებს, უნდა აიღოს შესაბამისი ლიცენზია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტოდან; • თუ კონტრაქტორს სურს გახსნას ალსვალტის ან ცემენტის საკუთარი ქარხანა, მან უნდა მიიღოს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა, რომელშიც მოცემული იქნება დაბინძურების კონცენტრაციის ზედა ზღვარი; • სამშენებლო ნარჩენები უნდა განთავსდეს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანასთან შეთანხმებულ ოფიციალურ ნაგავსაყრელზე ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ოფიციალურად წერილობით შეთანხმებულ წინასწარ შერჩეულ ადგილზე; • გასხვისების დერეფანში მოქცეული ტერიტორია, რომელიც სახელმწიფო ტყის ფონდში ირიცხება, ამოირიცხვის შემდგომ გადმოეცა საავტომობილო გზების დეპარტამენტს საქმიანობის განსახორციელებლად. ზემოაღნიშნული პროცედურები ამ ეტაპზე მიმდინარეობს. 				

<p>საჩივრების განხილვის მექანიზმი</p>	<p>საჩივრების განხილვის მექანიზმი ხელმისაწვდომი იქნება პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეული პირებისათვის, რომელიც მისცემს საშუალებას გასაჩივრებული იყოს ნებისმიერი გადაწყვეტილება, რომელსაც ისინი არ ეთანხმებიან.</p> <p>საჯარო განხილვების დროს და სამუშაოების დაწყებამდე მათთვის დარიგებული ბროშურების მეშვეობით, პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეული პირები ინფორმირებულნი იქნებიან ხელმისაწვდომი საჩივრების განხილვის მექანიზმის თაობაზე. ასევე, შესაბამისი ინფორმაცია იქნება გამოქვეყნებული პროექტის ზემოქმედებების არეალში არსებული ყველა მუნიციპალიტეტის შენობის ვესტიბიულში განთავსებულ საინფორმაციო დაფებზე. პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეული პირები სრულად იქნებიან ინფორმირებული თავიანთი უფლებებისა და სიტყვიერი თუ წერილობითი საჩივრების წარდგენის პროცედურების თაობაზე მშენებლობამდე, მშენებლობის და ექსპლუატაციის დროს. საჩივრების პრევენციის მიზნით თითოეული პრეტენზია დროულად და განსაკუთრებული ყურადღებით იქნება განხილული.</p> <p>საჩივრების განხილვის კომისიის საკონტაქტო პირი: ბატონი თემურ გიორგაძე, ოზურგეთის ინფრასტრუქტურის დეპარტამენტის უფროსი მობ: 599 36 35 10</p> <p>საკონტაქტო პირი აგროვებს და არეგისტრირებს საჩივრებს სპეციალურ ჟურნალში. თუ საჩივარი გადაუჭრელია ადგილობრივ დონეზე ის გადაეცემა საავტომობილო გზების დეპარტამენტს შემდგომი რეაგირებისათვის. ნებისმიერი ინფორმაციისთვის ან რჩევისთვის, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარდგენილია შემდეგი საკონტაქტო პირები:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. მარიამ ზეგიაშვილი - სოციალური უსაფრთხოების კონსულტანტი მობ: 577 74 40 88; 555 400 205; ელ-ფოსტა: mbegiashvili2@gmail.com 2. მაია ვაშაკიძე - გარემოს უსაფრთხოების კონსულტანტი მობ: 593 32 30 77; ელ-ფოსტა: maya_vashakidze@yahoo.co.uk <p>საავტომობილო გზების დეპარტამენტი: ალ. ყაზბეგის 12, თბილისი, საქართველო</p> <p>საჩივრების განხილვის კომისია ფორმირებულია საქართველოს რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის უფროსის ბრძანებით, როგორც მუდმივი ფუნქციონალური სტრუქტურა, ყველა დეპარტამენტის თანამშრომლის ჩართვით. ეს მოიცავს ხელმძღვანელობას, სოციალური და გარემოს უსაფრთხოებას, იურიდიულ სამსახურს, საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტს და სხვა შესაბამის სამსახურებს (IA-ს კონკრეტული სტრუქტურის მიხედვით).</p> <p>თუ საქართველოს რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის გადაწყვეტილება ვერ დააკმაყოფილებს პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეულ მომჩივან პირებს, მათ შეუძლიათ განახორციელონ შემდგომი ქმედებები და ნებისმიერი წინააღმდეგობის გარეშე შეიტანონ სარჩელი სასამართლოში (რაიონული სასამართლო).</p>
<p>საჯარო შეხვედრები</p>	
<p>განსახილველად სად და როდის ჩატარდა საჯარო შეხვედრა</p>	<p>ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის პრინციპების განმსაზღვრელი ჩარჩო დოკუმენტი განთავსდა საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ვებ-გვერდზე და გზის მომხმარებლებთან შეხვედრა ჩატარდა 2015 წლის 14 ივლისს.</p> <p>წინამდებარე დოკუმენტი აიტვირთა საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ვებ-გვერდზე, ხოლო ნაბეჭდი ფორმით მიეწოდა ოზურგეთის მუნიციპალიტეტს. ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმაზე საჯარო კონსულტაციები ჩატარდა ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში. ინფორმაცია ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმის განხილვის თარიღის, დროის და ადგილმდებარეობის შესახებ გავრცელდა საკმაოდ ადრე, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო პროექტით დაინტერესებული მხარეების მაღალი დასწრება. საჯარო განხილვის ოქმი დაერთო წინამდებარე დოკუმენტს.</p> <p>ასევე, პროექტის ფარგლებში მომზადდა განსახლების სამოქმედო გეგმის პროექტი (ARAP). ARAP-ის პროექტი საჯაროდ გამოქვეყნდა ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში და აიტვირთა საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ვებ-გვერდზე. ARAP-ის საჯარო განხილვისთვის შეხვედრა გაიმართა ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში (თუ შესაძლებელია, იმავე დღეს როცა გასაჯაროვდება გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა). ARAP-ის საჯარო განხილვის ოქმი დაერთო საბოლოო ARAP-ს.</p>
<p>დანართები</p>	

დანართი 1: პროექტის ადგილმდებარეობის რუკა;

დანართი 2: საჯარო შეხვედრის ოქმი

დანართი 3: შეთანხმება ნარჩენების განთავსების შეთანხმება (წარმოდგენილი იქნება კონტრაქტორის მიერ);

დანართი 4: კარიერით სარგებლობის ლიცენზია (საჭიროებისამებრ, წარმოდგენილი იქნება კონტრაქტორის მიერ);

დანართი 5: ასფალტის ქარხნის საექსპლოატაციო შეთანხმება (საჭიროებისამებრ, წარმოდგენილი იქნება კონტრაქტორის მიერ);

ნაწილი II: უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული ინფორმაცია

გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სკრინინგი უსაფრთხოების პოლიტიკის ასამოქმედებლად			
მოიცავს თუ არა ობიექტზე მიმდინარე სამუშაოები შემდეგიდან რომელიმე ქმედებას?	სამუშაოები/საკითხი	სტატუსი	გამშვები მექანიზმი
	1. გზის რეაბილიტაცია	☒ დიახ ☐ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ა“
	2. ახალი მცირემაშტაბიანი საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა	☐ დიახ ☒ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ა“
	3. გავლენა ზედაპირულ სადრენაჟო სისტემაზე	☒ დიახ ☐ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ბ“
	4. ისტორიული ნაგებობა(ები) და ოლქები	☐ დიახ ☒ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „გ“
	5. მიწის შესყიდვა ¹	☐ დიახ ☒ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „დ“
	6. სახიფათო ან დოქსიკური მასალები ²	☐ დიახ ☒ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ე“
	7. ზეგავლენა ტყეებზე და/ან დაცულ ტერიტორიებზე	☒ დიახ ☐ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ვ“
	8. აუფეთქებელი ჭურვების არსებობის რისკი	☐ დიახ ☒ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ზ“
	9. სატრანსპორტო მოძრაობისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	☒ დიახ ☐ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „თ“
	10. ზემოქმედება კერძო საკუთრებაზე და გამოყენება	☒ დიახ ☐ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ი“
	11. სოციალური რისკები	☒ დიახ ☐ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „კ“

1. მიწების შესყიდვა მოიცავს ხალხის ადგილმონაცვლეობას, ცხოვრების წესის შეცვლას, ეს ეხება იმ მიწას რომლის შესყიდვა/გადაცემა მოხდა და გავლენა აქვს იმ პირებზე, ვინც ცხოვრობს და/ან უკანონოდ იმყოფება და/ან ეწევა ბიზნეს საქმიანობას (ჯიხურები) იმ მიწაზე, რომლის შეძენაც მოხდა.

2. ტოქსიკური/სახიფათო მასალები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით: ასბესტი, ტოქსიკური საღებავები, მავნე გამხსნელი ნივთიერებები, ტყვიის შემცველი საღებავების მოცილება და სხვა.

ნაწილი III: შემამსუბუქებელი ღონისძიებები

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
0. ზოგადი პირობები	შეტყობინება და მუშათა უსაფრთხოება	<p>(ა) ადგილობრივი მშენებლობის და გარემოს დაცვის ინსპექციის და ადგილობრივი თემის წარმომადგენლები ინფორმირებული უნდა იყვნენ მოსალოდნელი სამუშაოების შესახებ.</p> <p>(ბ) საზოგადოებას ინფორმაცია მიეწოდება სამუშაოების შესახებ მედიის საშუალებით და/ან საჯაროდ ხელმისაწვდომ ობიექტებზე (მათ შორის სამშენებლო მოედანი) სათანადო შეტყობინების გაგზავნის გზით.</p> <p>(გ) გზის მშენებლობისა და რეაბილიტაციისათვის საჭირო ყველა იურიდიული ნებართვა უნდა იქნას მოპოვებული.</p> <p>(დ) მუშათა პირადი უსაფრთხოების აღჭურვა პერსონალური დამცავი საშუალებებით, რომელიც უნდა შეესაბამებოდეს საერთაშორისო სტანდარტებს (ყოველთვის უნდა ატარონ ჩაფხუტები, ნიღბები და უსაფრთხოების სათვალე, დამცავი ფეხსაცმელები).</p> <p>კონტრაქტორი ფორმალურად უნდა იყოს თანახმა, რომ სამუშაოები განხორციელდება უსაფრთხოდ და დისციპლინირებულად, რათა შემცირდეს ზემოქმედება ახლომდებარე მოსახლეობაზე და გარემოზე.</p> <p>(ე) სამშენებლო მოედანზე თვალსაჩინო ადგილებში უნდა განთავსდეს გამაფრთხილებელი და შემახსენებელი ნიშნები გარემოს დაცვის, ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების ქცევის ნორმების შესახებ.</p> <p>(ვ) თვალსაჩინო ადგილას უნდა განთავსდეს საკონტაქტო ინფორმაცია, რათა ადგილობრივი თემის წარმომადგენლებს და პროექტის გავლენის ქვეშ მყოფ ადამიანებს საშუალება ჰქონდეს კითხვების დასმის და საჩივრის გამოთქმის.</p>
ა. ძირითადი სარეაბილიტაციო და/ან სამშენებლო ღონისძიებები	ჰაერის ხარისხი	<p>(ა) მიწის სამუშაოების და მასალების დატვირთვა-ჩამოტვირთვის დროს უნდა იქნას მიღებული შესაბამისი ზომები, რათა თავიდან იქნას აცილებელი ზედმეტი მტვრის წარმოქმნა (როგორც არის, მასალების ჩამოგდება მაღალი სიმაღლიდან დატვირთვა-ჩამოტვირთვის დროს).</p> <p>(ბ) ნაწვრევები, ამოღებული მიწა და აგრეგატები უნდა განთავსდეს კონტროლირებად ტერიტორიაზე და პერიოდულად მოირწყას, რათა შემცირდეს მტვრის წარმოშობა.</p> <p>(გ) პნევმატური ბურღვის ან საფარის მტვრევის და გზის საფუძვლების დაშლის სამუშაოების დროს წარმოქმნილი მტვერი უნდა შემცირდეს მორწყვის საშუალებით და/ან ობიექტზე უნდა დამონტაჟდეს მტვრის შემაკავებელი მოწყობილობები.</p> <p>(დ) მიმდებარე ტერიტორიაზე (ტროტუარი, გზა) არ უნდა იყოს სამშენებლო ნარჩენები და მიწა, რათა მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი მტვრის წარმოქმნა.</p> <p>(ე) სამშენებლო ნარჩენების/ნაგვის ღიად დაწვა არ დაიშვება სამშენებლო მოედანზე.</p> <p>(ვ) მანქანა-დანადგარები შესაბამისობაში უნდა იყოს ემისიების წარმოშობის რეგულაციებთან, უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს მათი სათანადო ტექნიკური რემონტი და მოედანი თავისუფალი უნდა იყოს ზედმეტი არასაჭიროდ მდგომი სამშენებლო მექანიზმებისგან.</p>
	ხმაური	<p>(ა) დღის საათებში სამშენებლო ხმაურის შეზღუდვა.</p> <p>(ბ) სკოლების და საავადმყოფოების შემოგარენში დამატებით განხორციელდეს ხმარურის მართვა.</p> <p>(გ) გენერატორების, ჰაერის კომპრესორების და სხვა მექანიკური დანადგარების ძრავის თავსახურები მუშაობის პერიოდში დაკეტილი უნდა იყოს და დანადგარები უნდა განთავსდეს დასახლებული პუნქტებიდან რაც შეიძლება შორს.</p>

საკმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
	წყლის ხარისხი	(ა) ობიექტზე უნდა გატარდეს ეროზიისა და სედიმენტების კონტროლის შესაბამისი ღონისძიებები, როგორცაა მაგალითად: თივის ზვინები და/ან შლამსაჭერი, რათა თავიდან იქნეს აუცილებული ნალექის სამშენებლო მოედნიდან გამოტანა, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს ადგილობრივი საკანალიზაციო სისტემების, ახლომდებარე ღელეების და მდინარეების დაბინძურება.
	ნარჩენების მართვა	(ა) წინასწარ შეირჩეს და მოპოვებული იქნას ფორმალური ნებართვა/შეთანხმება ნარჩენების მოგროვებისთვის და გადასაყრელად და ნარჩენების მოსაგროვებელი და გადასაყრელი ადგილები განსაზღვრული უნდა იყოს ყველა ტიპის ნარჩენისთვის, რომელიც წარმოიშვება მიწის სამუშაოების, დემონტაჟისა და სამშენებლო სამუშაოების შედეგად. (ბ) მშენებლობის და დემონტაჟის შედეგად დარჩენილი მინერალური ნაგავი/ნარჩენები უნდა განცალკევდეს საერთო, ორგანული, თხევადი და ქიმიური ნარჩენებისგან და ადგილზე დახარისხდეს და შეიქმნას შესაბამისი შემნახველი კონტეინერები. (გ) ყველა ტიპის ნარჩენი უნდა იქნას გატანილი არსებულ ფორმალურად შეთანხმებულ და მკაცრად კონკრეტულად განსაზღვრულ ადგილზე. (დ) შეძლებისდაგვარად გადამუშავდეს ან ხელმოკრედ გამოყენებულ იქნას არატოქსიური მასალები.
ბ. გავლენა ზედაპირულ სადრენაჟო სისტემაზე	წყლის ხარისხი	(ა) ადგილი არ უნდა ჰქონდეს გრუნტის წყლების არაკონტროლირებად მოპოვებას, არც ტექნიკური წყლების, ცემენტის ხსნარის ან სხვა დაბინძურებული წყლების არაკონტროლირებად დაცლას მიწაზე ან ზოგადად ბუნებრივ გარემოში; სამუშაოების დაწყებამდე კონტრაქტორმა უნდა მოიპოვოს წყლის მოპოვების და დაცლის ყველა საჭირო ლიცენზია და ნებართვა. (ბ) მოეწყოს და განხორციელდეს სათანადო სანიაღვრე წყლების სისტემა, ისე რომ შლამით არ ამოქოლოს, დააბინძუროს ან დაბლოკოს ან სხვაგვარად უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს ბუნებრივ ნაკადულებზე/ღელეებზე, მდინარეებზე, წყალსადავებსა და ტბებზე. (გ) გაეცნოს და დაცული იქნას პროცედურები რათა თავიდან იქნას აცილებული საწვავის, საპოხი მასალების და ტოქსიური და მავნე ნივთიერებების შემთხვევითი დაღვრა. (დ) სამშენებლო მანქანები და დანადგარები გაირეცხოს მხოლოდ სპეციალურად განსაზღვრულ ადგილებში, სადაც წყლის გადინება არ დააბინძურებს ბუნებრივი წყლის ზედაპირს.
გ. ისტორიული ძეგლი(ები)	კულტურული მემკვიდრეობა	(ა) იმ შემთხვევაში თუ მშენებლობა ხორციელდება ისტორიული ნაგებობების სიახლოვეს, ან ისტორიულ უბანში, უნდა მოხდეს შეტყობინება და ადგილობრივი სახელისუფლებო ორგანოებიდან თანხმობის/ნებართვების აღება. ყველა სახის სამშენებლო სამუშაოები უნდა დაიგეგმოს და განხორციელდეს ადგილობრივი და ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად. (ბ) ექსკავაციის ან მშენებლობის დროს უძველესი ხანის კულტურული ნაშთების ან სხვა შესაძლო არქეოლოგიური ნივთების აღმოჩენის შემთხვევაში, აუცილებელია ამ ფაქტის დაფიქსირება და რეგისტრირება, პასუხისმგებელი ოფიციალური უწყებების საქმის კურსში ჩაყენება და სამუშაოების შეჩერება ან შეცვლა წარმოშობილი გარემოების გათვალისწინებით.
დ. მიწების შესყიდვა	განსახლების სამოქმედო	ა) თუ სამუშაოების განხორციელებისთვის საჭირო გახდა ნაკვეთზე შესვლა, არ შეხვიდეთ აღნიშნულ ნაკვეთზე სანამ არ მიიღებთ დამკვეთისგან ფორმალურ შეტყობინებას განსახლების და კომუნიკაციის გადახდის დასრულებზე. სამუშაოები

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
	გეგმა/ჩარჩო დოკუმენტი	<p>დაშვებულია მსობლიო ბანკის და დამკვეთის მიერ განსახლების დასრულების ანგარიშის დამტკიცების შემდგომ.</p> <p>ბ) არასათანადო ან არასრული განსახლების კომპენსაციის შესახებ საზოგადოებრივი საჩივრების წარმოშობის შეთხვევაში, უნდა შეჩერდეს ყველა აქტივობა, საჩივრები შევიდეს ჩანაწერების ჟურნალში და დაუყოვნებლივ ეცნობოს დამკვეთს. დამკვეთის ფორმალური შეტყობინების მიღებამდე არ აღდგეს სამუშაოები.</p>
ე. ტოქსიკური მასალები	ასბესტის მართვა	<p>(ა) სამშენებლო მოედანზე ასბესტის არსებობის შემთხვევაში, იგი მკაფიოდ უნდა მოინიშნოს როგორც სახიფათო მასალა.</p> <p>(ბ) შესაძლებლობის შემთხვევაში, ასბესტი სათანადო ნორმების დაცვით უნდა განთავსდეს კონტეინერებში და დაილუქოს მავნე ზეგავლენის მაქსიმალურად შემცირების მიზნით.</p> <p>(გ) გატანამდე (თუ გატანა აუცილებელია) ასბესტი უნდა დამუშავდეს დამატენიანებელი ნივთიერებით, რათა მაქსიმალურად შემცირდეს ჰაერში ასბესტის მტვრის ნაწილაკების მოხვედრა.</p> <p>(დ) ასბესტის მართვა და გატანა უნდა მოხდეს გამოცდილი და პროფესიონალი სპეციალისტების მიერ.</p> <p>(ე) ასბესტის დროებით შენახვის შემთხვევაში, ნარჩენები უსაფრთხოდ უნდა მოთავსდეს ჰერმეტიკულ კონტეინერებში და სათანადოდ მოინიშნოს. მიღებული იქნება უსაფრთხოების ზომები ობიექტიდან ასბესტის უნებართვოდ გატანის წინააღმდეგ.</p> <p>(ვ) არ შეიძლება ერთხელ გატანილი ასბესტის ხელმეორედ გამოყენება</p>
	ტოქსიკური / სახიფათო ნარჩენების მართვა	<p>(ა) სამშენებლო უბანზე სახიფათო და ტოქსიკური ნივთიერებების დროებითი შენახვა უნდა მოხდეს უსაფრთხო კონტეინერებში, რომლებზეც მითითებული იქნება ინფორმაცია შემადგენლობის, თვისებებისა და გამოყენების შესახებ.</p> <p>(ბ) სახიფათო ნივთიერებების შემცველი კონტეინერები დაღვრის თავიდან აცილების მიზნით უნდა მოთავსდეს ჰერმეტიკულ კონტეინერებში.</p> <p>(გ) ნარჩენების ტრანსპორტირება უნდა მოხდეს სპეციალური ლიცენზირებული გადამტანების მიერ. ნარჩენები უნდა განთავსდეს ლიცენზირებულ ადგილას.</p> <p>(დ) არ მოხდება ტოქსიკური შემადგენლობის მქონე საღებავების ან გამხსნელების და ტყვიის შემცველი საღებავების გამოყენება.</p>
ვ. ტყეებზე, ჭაობიან და/ ან დაცულ ტერიტორიებზე ზეგავლენა	ეკოსისტემის დაცვა	<p>(ა) დაუშვებელია სახელმწიფო ტყის ფონდის კუთვნილ ტერიტორიებზე სამუშაოების განხორციელება ამორიცხვის პროცედურის დასრულებამდე</p> <p>(ბ) ხეების ჭრა უნდა დაყვანნილი უნდა იქნას მინიმუმამდე, მისასვლელი გზების მიმართულების რეგულირების საშუალებით, ასევე მცირე გაბარიტიანი ტექნიკისა და მუშა-ხელის გამოყენებით ინდივიდუალური ლოკაციებისთვის.</p> <p>(გ) თითოეული მოსაჭრელი ხე უნდა იქნას მარკირებული და მოჭრის შემდგომ დაფიქსირდეს ჟურნალში.</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
ზ. აუფეთქებელი საბრძოლო მასალების არსებობის რისკი (UXO)	ადამიანის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების რისკები	(ა) ექსკავაციის სამუშაოების დაწყებამდე კონტრაქტორი უნდა დარწმუნდეს, რომ სამშენებლო უბანი შესაბამისი ორგანოების მიერ შემოწმებული და გასუფთავებულია ასაფეთქებელი მოწყობილობებისგან
თ. სატრანსპორტო მოძრაობისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	სამშენებლო ღონისძიებების პირდაპირი ან არაპირდაპირი გავლენა საზოგადოებრივ ტრანსპორტსა და ფეხით მოსიარულეებზე	<p>ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს სამშენებლო უბნის სათანადო უსაფრთხოება და მშენებლობასთან დაკავშირებული სატრანსპორტო მოძრაობის რეგულირება, რაც მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით:</p> <p>ა) საინფორმაციო და გამაფრთხილებელი ნიშნები, ბარიერები და მოძრაობის გადართვა: მშენებლობის ადგილზე უზრუნველყოფილი უნდა იყოს კარგი ხილვადობა და საზოგადოების გაფრთხილება შესაძლო რისკების შესახებ;</p> <p>ბ) სატრანსპორტო მოძრაობის მართვის სისტემა და თანამშრომელთა ტრენინგი, განსაკუთრებით ობიექტთან მისვლისა და სამშენებლო უბნის სიახლოვეს დატვირთული მოძრაობის საკითხებზე. ფეხით მოსიარულეთათვის უსაფრთხო გასასვლელებისა და გზაჯვარედინების უზრუნველყოფა იმ ადგილებში, სადაც მშენებლობა აფერხებს მოძრაობას.</p> <p>გ) სამუშაო საათების რეგულირება ადგილობრივი მოძრაობის სქემის შესაბამისად, მაგ: პიკის საათებში ან საქონლის მოძრაობის დროს ძირითადი ტრანსპორტის გადაადგილების თავიდან აცილება.</p> <p>დ) საჭიროების შემთხვევაში, საგზაო მოძრაობის აქტიური რეგულირება ობიექტზე გაწვრთნილი პერსონალის მიერ საზოგადოების უსაფრთხო გადაადგილებისათვის.</p> <p>ე) თუ სკოლის მოსწავლეები იმყოფებიან სიახლოვეს, სასწავლო საათების პერიოდში მოაწესრიგოს საგზაო მოძრაობა უსაფრთხოების პერსონალი მეშვეობით;</p> <p>ვ) მშენებლობის პერიოდში ახლომდებარე სამუშაო დაწესებულებებთან, მაღაზიებთან და საცხოვრებლებთან უსაფრთხო და შეუფერხებელი მისასვლელების უზრუნველყოფა</p>
ი. ზემოქმედება მიწის საკუთრებაზე და გამოყენებაზე	<p>მიწაზე ხელმისაწვდომობის შეზღუდვა /დაკარგვა</p> <p>დროებითი ზემოქმედება კერძო საკუთრებაში არსებულ აქტივებზე</p>	<p>ა) ადგილობრივი მოსახლეობის საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებზე/აქტივებზე შეუფერხებელი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;</p> <p>ბ) გზის სამუშაოების დაგეგმვა ისე, რომ შენარჩუნებულ იქნას ადგილობრივი მოსახლეობის საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებზე და აქტივებზე შეუფერხებელი ხელმისაწვდომობა, რაც შეილება მიღწეულ იქნას გზებზე ჩასატარებელი სამუშაოებისა და შესაბამისი ღონისძიებების დაგეგმვისა და განხორციელებისა ადგილობრივ მოსახლეობის წარმომადგენლებთან მუდმივი კოორდინაციით</p> <p>ა) კერძო საკუთრების გადაფარვის ან შემთხვევით დაზიანების თავიდან აცილება (კედლებთან და ღობეებთან ახლოს, მცირე გაბარიტიანი ტექნიკის გამოყენებით ან სამშაოების ხელით ჩატარების გზით, სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების დასაწყობებით ერძო საკუთრებაში არსებული ტერიტორიებიდან მოშორებით და ა.შ.);</p> <p>ბ) კერძო საკუთრების გაუთვალისწინებელი დაზიანების შემთხვევაში, მოხდეს მისი სწრაფად აღდგენა თავდაპირველ ან უკეთეს მდგომარეობაში;</p> <p>გ) იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია კერძო საკუთრებაზე დროებითი ზემოქმედება, მოხდეს მესაკუთრეთა წინასწარი ინფორმირება და მიეცეთ დაზიანებული ქონების აღდგენის გარანტია, წინასწარ მოხდეს კერძო მესაკუთრეებისგან წერილობითი თანხმობების მოპოვება, მათ საკუთრების ხელყოფისა და დაზიანების პირვანდელ ან უკეთეს მდგომარეობამდე დაუყოვნებლივ აღდგენის თაობაზე;</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
	<p>შემოსავლების ან აქტივების დაკარგვა არასანქცირებული ჩარევის შედეგად, ტერიტორიის დაკავება სამშენებლო დერეფნის გარეთ</p>	<p>დ) იმ შემთხვევაში, თუ სამუშაოების მიმდინარეობისას წარმოიქმნება მიწის ჩამორთმევის მოულოდნელი საჭიროება, დაუშვებელია ზემოქმედების ქვეშ მოქცეულ მიწის ნაკვეთზე შესვლა, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ განსახლების სამოქმედო გეგმის მომზადებამდე და მის სრულ განხორციელებამდე.</p> <p>ა) თავიდან იქნას აცილებული, სამშენებლო დერეფნის გარეთ არსებულ ტერიტორიაზე არასანქცირებული ჩარევა; ბ) თუ ასეთი ზემოქმედება დადგება, სამშენებლო კომპანიის მუშების დაუდევრობით, უნდა მოხდეს შემთხვევის / საჩივრის დაფიქსირება, შეფასდეს ზარალი და გაიმართოს მოლაპარაკება დაზარალებულ მესაკუთრესთან ARAP-ში (შემოკლებული განსახლების სამოქმედო გეგმა) აღწერილი პრინციპებსა და შეფასების მეთოდოლოგიის გათვალისწინებით და უზრუნველყოს სამართლიანი ფულადი კომპენსაცია სამშენებლო კომპანიის კუთვნილი ბიუჯეტიდან; გ) იმ შემთხვევაში გადაწვეტილების მიღება ვერ ხერხდება მოლაპარაკების გზით, გამოყენებულ იქნას GRM-ის (საჩივრების განხილვისა და გადაჭრის მექანიზმი) პროცედურები.</p>
<p>კ. სოციალური ზეგავლენა</p>	<p>საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯმენტი</p>	<p>ა) კონტრაქტორის მხრიდან გამოიყოს პასუხისმგებელი პირი ვინც ადგილობრივი მოსახლეობისგან მიიღებს თხოვნებს/საჩივრებს; ბ) გაუწევს კონსულტაციებს ადგილობრივ თემებს დასაქმებული პერსონალისა და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის შესაძლო კონფლიქტის იდენტიფიცირებასა და მათი მართვის შესახებ; გ) ადგილობრივი თემების ცნობიერების ამაღლება სექსუალური გზით გადამდებ დაავადებების შესახებ, რომლებიც შესაძლებელია გავრცელდეს ჩასულ პერსონალსა და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის; დ) საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოს მოსახლეობის ინფორმირება მშენებლობის და სამუშაო გრაფიკების მომსახურების შეწყვეტის, საგზაო მოძრაობის მიმართულებების და დროებითი ავტობუსის მარშრუტების, დანერგვითი სამუშაოების შესახებ; ე) საამშენებლო სამუშაოები შეზღუდულ იქნეს ღამით. აუცილებლობის შემთხვევაში, დაგეგმილი ღამის სამუშაოების შესახებ მოხდეს საზოგადოების ინფორმირება, რათა მათ მიიღონ შესაბამისი ზომები; ვ) ადგილობრივი მოსახლეობის გაფრთხილება მოხდეს, მინიმუმ ხუთი დღით ადრე შეფერხების შესახებ (წყლის, ელექტროენერჯის, ტელეფონის, ავტობუსის მარშრუტების ჩათვლით), გასცენ შესაბამისი რეკომენდაციები ინფორმაციის, სამუშაო ადგილზე, ავტობუსის გაჩერებაზე, ზეგავლენის ქვეშ მოხვედრილ სახლებზე/ბიზნეს ობიექტებზე განთავსებით; დამსაქმებლის მიერ დადგენილი ვადების უზრუნველყოფა გამოვლენილი საჩივრების განხილვის მექანიზმის მეშვეობით, კონტრაქტორის პასუხისმგებლობის ფარგლებში;</p>
	<p>მუშახელის მენეჯმენტი</p>	<p>ა) თემიდან რაც შეიძლება მოშორებით განლაგდეს სამუშაო ბანაკები. ბ) მეზობელ თემებთან კონსულტაციების საფუძველზე განალაგდეს და ექსპლუატაციას გაუწევს მუშაკთა ბანაკებს. გ) კონტრაქტორი დაასაქმებს ადგილობრივი თემების არაკვალიფიციურ ან ნახევრად კვალიფიციურ მაცხოვრებლებს, განახორციელებს მათ გადამზადებას და კვალიფიკაციის ამაღლებას რათა გაზარდოს ადგილობრივი მოსახლეობის ჩართულობა. დ) კონტრაქტორი ობიექტს უზრუნველყოფს ჰიგიენური ნორმების დაცვით მოწყობილ ბანაკებით (ბანაკები უზრუნველყოფილი იქნება საპირფარეშოებითა და სამრეცხაო ადგილებით, ცხელი და ცივი წყლით, საპნით და</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
		ხელის გასამშრალელებელი მოწყობილობით), ნებისმიერ ბანაკის მშენებლობა უნდა მოხდეს გარემოს დაცვითი ნორმების დაცვით. ე) კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს თანამშრომლების ცნობიერების ამაღლების და ადგილობრივ მოსახლეობასთან ინტეგრირებას, საერთაშორისო პრაქტიკაში მიღებული ქვეყნის კოდექსის გათვალისწინებით..

ნაწილი IV: მონიტორინგის გეგმა მშენებლობის ფაზა

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
სამშენებლო მასალების მომარაგება	სამშენებლო მასალების შექმნა ოფიციალური არხებით რეგისტრირებული მომწოდებლებისგან	მასალების მომწოდებლების ოფისში ან საწყობ ბაზაზე, და კარიერზე	საბუთების შემოწმება; ხარისხის შემოწმება.	მასალებით მომარაგებისთვის ხელშეკრულებების გაფორმებისას	მშენებლობის ტექნიკური ხარისხის უზრუნველყოფა ადამიანების ჯანმრთელობის და გარემოს დაცვა	საავტომობილო გზების დეპარტამენტი (სგდ)
სამუშაოები რომლებიც ტარდება ტყით დაფარულ ტერიტორიაზე	დაუშვებელია სამშაოების ჩატარება ტერიტორიაზე, რომელიც არის სახელმწიფო ტყის ფონდის ბალანსზე, სანამ არ დასრულდება შესაბამისი პროცედურა; სამშენებლო აღჭურვილობა ან სხვა აქტივობებმა არ უნდა გამოიწვიოს ხეების და მცენარეების დაზიანება, თუ ეს აქტივობები აუცილებელი არაა გზის საფარისა და გზის გვერდულების მოსაწყობად;	ობიექტი ტყით დაფარულ ტერიტორიაზე; კონტრაქტორის ოფისი.	დოკუმენტაციის შემოწმება; ვიზუალური შემოწმება.	სამუშაოების დაწყებამდე და მისი განხორციელებიდან ტყით დაფარულ ტერიტორიაზე.	უზრუნველყოს ეროვნულ კანონმდებლობასთან შესაბამისობა; შეამციროს გავლენა ტყიან არეაზე; ხეების მოჭრის დროს წარმოებული ჩანაწერების ჟურნალების მოწოდება.	სგდ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
	თითოეული ხე უნდა მოინიშნოს და აღირიცხოს მოჭრის შემდგომ.					სახელმწიფო ტყის ფონდი
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირება სამშენებლო ტექნიკის გადაადგილება	სატვირთო მანქანების და საგზაო სამშენებლო ტექნიკის გამართულობა; ძარის სრულფასოვნება და ტვირთის დაცულობა საფარი მასალით; ტექნიკის გადაადგილება წინასწარ განსაზღვრული მარშრუტით.	საშენი მასალებისა და სამშენებლო ნარჩენების ტრანსპორტირების მარშრუტები	სამშენებლო ობიექტთან მიმდებარე გზების ინსპექტირება გადაადგილები ს მარშრუტების მიმართულებებში	წინასწარ განუცხადებელი შემოწმება სამუშაო საათებში	ემისიის შედეგად ნიადაგის და ჰაერის დაბინძურების თავიდან ასარიდებლად; საავტომობილო მოძრაობის შეფერხების შემცირება.	სგდ საპატრულო პოლიცია
სამშენებლო ტექნიკის ოპერირება ობიექტზე	სამშენებლო ტექნიკის გამართული მუშაობა: - გამონაბოლქვის სიჭარბე; - საწვავ-საპოხის ჟონვა; - სამუშაო საათების დაცულობა; - ნარგავების დაზიანება თუ ის არ არის განკუთვნილი გზის მშენებლობისთვის.	სამშენებლო ობიექტი	სამუშაოების ინსპექტირება	სამუშაო და არასამუშაო საათებში	ტექნიკის ოპერირებისაგან ჰაერისა და ნიადაგის დაბინძურების შესამცირება; -მოსახლეობის ხმაურითა და ვიბრაციით შეწუხების შემცირება	(სგდ)
სამშენებლო ტექნიკის მომსახურება	ავტომობილების და ტექნიკის რეცხვა სამშენებლო ობიექტის გარეთ ან მდინარიდან მაქსიმალურად მოცილებულ ადგილას;	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	სამუშაოების ინსპექტირება	ტექნიკის ოპერირების სრულ პერიოდში	ტექნიკის მომსახურებისაგან ნიადაგისა და წყლის ნავთობპროდუქტები	სგდ

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
	<p>ტექნიკის გამართვა საწვავ-საპოხით სამშენებლო ობიექტს გარეთ ან ობიექტზე მოწყობილ საგანგებო პუნქტში;</p> <p>ტექნიკის მომსახურების პუნქტის ტექნიკური გამართულობა:</p> <ul style="list-style-type: none"> - მყარი გაუმტარი იატაკი ან ადსორბენტის (ქვიშა, წვრილი ხრეში, მემბრანა) საფარი - საკმაო ფართობი და გაუმტარი ბარიერები საწვავის კონტეინერთა გარშემო - საბაზისო ცეცხლმაქრი საშუალებები - სალექარები მანქანების სამრეცხაოსთან 				<p>თ დაბინძურების თავიდან არიდება;</p> <p>აალებადი ნივთიერებებისგან ხანძრის გაჩენის შემთხვევაში მისი დროული ლოკალიზების უნარუნველსაყოფი დთვის მზადყოფნა და მოსალოდნელი ზარალის შემცირება.</p>	
ინერტული მასალების მოპოვება	<p>ინერტული მასალების შექმნა არსებული მოპოვებლებისგან თუკი ამის საშუალება არსებობს;</p> <p>მშენებელი კონტრაქტორის მიერ ინერტული მასალის მოპოვების ლიცენზიის მოპოვება და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა;</p> <p>კარიერების ტერასული დამუშავება, დამუშავებულ უბნებზე ნარჩენი მასალის</p>	ინერტული მასალის კარიერები	<p>საბუთების შემოწმება</p> <p>სამუშაოების ინსპექტირება</p>	მასალათა მოპოვების პერიოდი	<p>ფერდობების ეროზიის, ეკოსისტემისა და ლანდშაფტის დაზიანების შემცირება;</p> <p>მდინარეთა ნაპირების ეროზიის, წყლის ნაკადის შეწონილი ნაწილაკებით დაბინძურებისა და წყლის</p>	<p>სდგ</p> <p>საქართველოს ეკონომიკის და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტო</p>

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
	<p>უკუჩაყრა და ლადმაფტთან ჰარმონიზაცია;</p> <p>ქვიშა-ლორღის ამოღება წყლის ნაკადის გარეთ, დამცავი ხრეშის მიწაყრილების მოწყობა წყლის ნაკადისა და თხრილს შორის და წყლის ნაკადში სამშენებლო ტექნიკის შეუყვანლად;</p> <p>კარიერებზე გამაფრთხილებელი ნიშნების განთავსება.</p>				<p>ეკოსისტემებზე ზემოქმედების შემცირება;</p> <p>პირუტყვისა და მოსახლეობის დაცვა დაზიანებისგან.</p>	
სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	<p>ინერტული და სახიფათო სამშენებლო ნარჩენების განცალკევებით დროებითი დასაწყობება განსაზღვრულ ადგილებში;</p> <p>ნარჩენების დროული გატანა წინასწარ წერილობით ნებადართულ ადგილებში;</p> <p>სახიფათო ნარჩენების ჩაბარება მათი უვნებელყოფისა და განთავსების ლიცენზიის მქონე კომპანიებისთვის</p>	<p>სამშენებლო ობიექტი;</p> <p>ნაგავსაყრელი;</p> <p>ნარჩენების განთავსებისთვის გამოყოფილი ადგილები.</p>	<p>დოკუმენტების ვიზუალური დათვალიერება და ინსპექტირება</p>	<p>მშენებლობის სრულ პერიოდში</p>	<p>სამშენებლო ობიექტის და ახლო ტერიტორიის მყარი ნარჩენებისგან დაზინძურების პრევენცია</p>	სგდ
საყოფაცხოვრებო ნარჩენების წარმოქმნა	<p>სამშენებლო ობიექტზე საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შესაგროვებელი კონტეინერების განთავსება (არსებობის შემთხვევაში);</p>	<p>სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)</p>	<p>ვიზუალური ინსპექტირება</p>	<p>მშენებლობის სრულ პერიოდში</p>	<p>საყოფაცხოვრებო ნარჩენებით ნიადაგისა და წყლის დაზინძურების აღსაკვეთად</p>	სგდ

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
	შეთანხმება ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რეგულარული გატანის თაობაზე					
თხევადი ნარჩენის წარმოქმნა	სამშენებლო ობიექტზე (არსებობის შემთხვევაში) სანიტარულ ნორმებთან შესატყვისი ტუალეტის მოწყობა; სამშენებლო ობიექტიდან წვიმის წყლის შეგროვებისა და გადინებისთვის სადრენაჟო სისტემის მოწყობა და პერიოდული გაწმენდა; საყოფაცხოვრებოდ და ტექნიკის სარეცხად გამოყენებული წყლის სალექარი გუბურის მოწყობა.	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	ვიზუალური ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში გახშირებული რეჟიმით ძლიერი ნალექიანობის შემთხვევაში	სამშენებლო ობიექტის დატბორვისა და ამით საქმიანობის გაძნელების აღსაკვეთად; ზედაპირული და გრუნტის წყლის დაბინძურების შესამცირებლად.	სგდ
ასფალტ-ბეტონის ქარხნის ოპერირება	მშენებელი კონტრაქტორის მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მოპოვება და მისი პირობების განუხრელი დაცვა; ქარხნის დასამონტაჟებლად იმგვარი ადგილის შერჩევა, რომელიც უზრუნველყოფს მოსახლეობის მინიმალურ შეწუხებას ხმაურით, მტვრითა და გამონაბოლქვით; ქარხნიდან ჩამდინარე წყლის სალექარი გუბურის მოწყობა.	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	დოკუმენტების ვიზუალური დათვალიერება და ინსპექტირება	ქარხნის სამოტაჟო სამუშაოებამდე და მისი ოპერირების სრულ პერიოდში	სამშენებლო ობიექტის სიახლოვეს მოსახლეობის შეწუხების შესამცირებლად; ატმოსფერული ჰაერისა და ზედაპირული წყლის დაბინძურების შესამცირებლად.	სგდ სოფლის მეურნეობისა და გარემოსდაცვის სამინისტროს გარემოსდაცვის სააგენტო

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
დასაქმებულთა შრომის უსაფრთხოება	<p>მშენებელთა უზრუნველყოფა სპეცტანსაცმლით და პერსონალური დამცავი აღჭურვილობით და მათი გამოყენების მითითებით;</p> <p>სამშენებლო დანადგარების და ტექნიკის ექსპლუატაციის წესების შესაბამისობა</p>	სამშენებლო ობიექტი	საქმიანობის ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში	მშენებლობის სრულ პერიოდში	სგდ
სამუშაოები კერძო საკუთრებაში არსებულ ნაკვეთებთან, შენობა-ნაგებობებთან და სხვა აქტივებთან ახლოს	<p>კერძო საკუთრებაში შეჭრისგან ან მისი შემთხვევითი დაზიანებისგან თავის არიდება (კედლებთან და ღობეებთან მცირე ზომის ტექნიკის ან ხელით სამუშაოს გამოყენებით, სამშენებლო მასალების და ნარჩენების მოგროვება და დასაწყობება კერძო საკუთრებიდან მოშორებით და ა.შ.)</p> <p>კერძო საკუთრების გაუთვალისწინებელი დაზიანების შემთხვევაში მისი სრაფი აღდგენა მსგავს ან უკეთეს მდგომარეობაში;</p> <p>კერძო საკუთრებაზე მოსალოდნელი ზიანის შემთხვევაში, მფლობელის წინასწარ ინფორმირება და ზიანის აღდგენის გარანტირება, მფლობელისგან წერილობითი თანხმობის მოპოვება მის კერძო</p>	სამუშაოები კერძო საკუთრებაში არსებულ ნაკვეთებთან, შენობა-ნაგებობებთან და სხვა აქტივებთან ახლოს	მონიტორინგი და ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში	<p>კერძო საკუთრების დაზიანების ალბათობის შემცირება;</p> <p>კერძო საკუთრების მფლობელთა და/ან მომხმარებელთა უფლებების დროებით ან მუდმივად დარღვევის გამორიცხვა</p>	სგდ

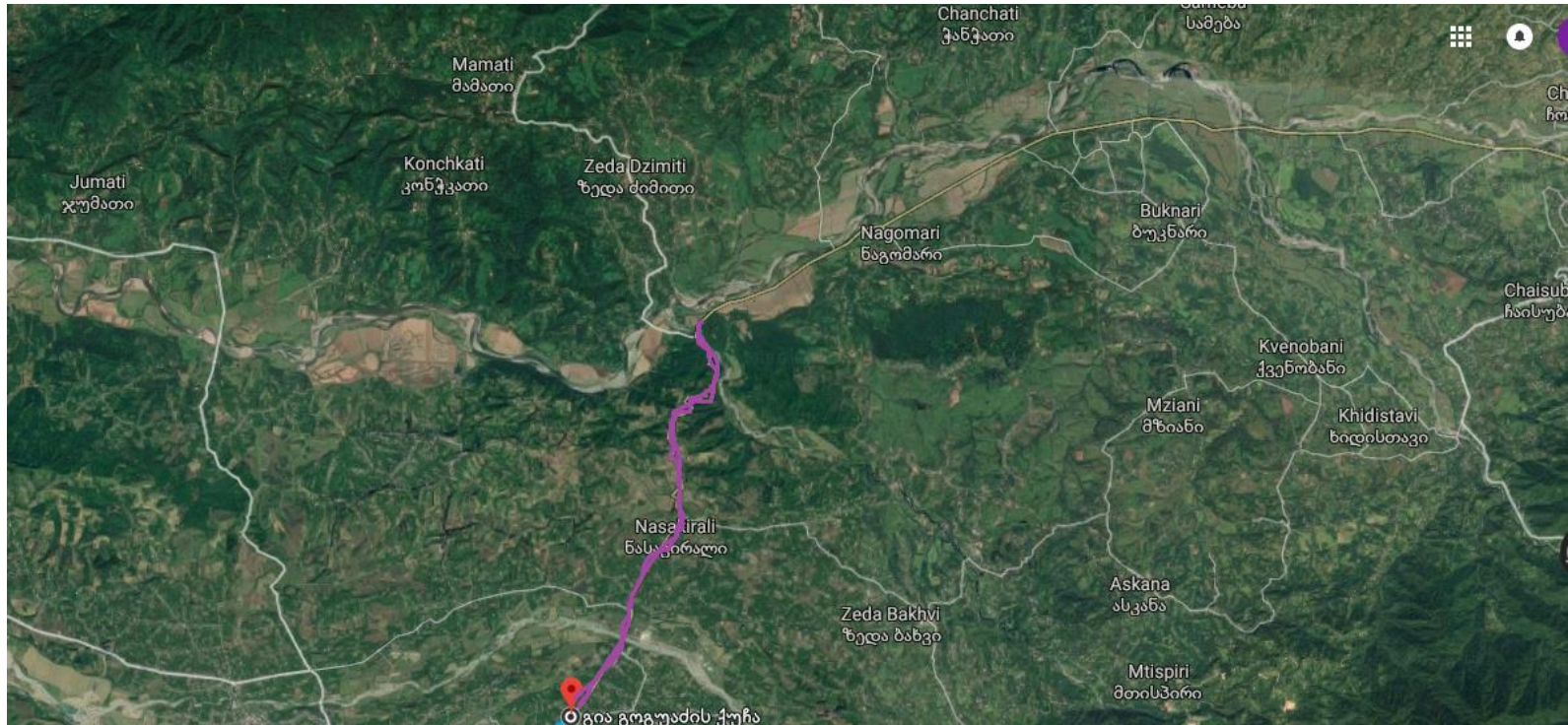
საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდე ს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებ ელი მონიტორინგ ზე?)
	<p>საკუთრებაზე შეჭრისთვის და შემდგომ სრაფი აღდგენა მსგავს ან უკეთეს მდგომარეობაში;</p> <p>სამუშაოების წარმოების დროს მიწაზე უფლებების მოპოვების საჭიროების წარმოქმნის შემთხვევაში, არ შეხვიდეთ კერძო საკუთრებაში სანამ არ შემუშავდება და არ განხორციელდება განსახლების გეგმა საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ</p>					

ექსპლუატაციის ფაზა

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
გზის სავალი ნაწილისა და მისი გვერდულების მომსახურება	მგზავრებისა და მძღოლების მიერ დატოვებული საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რეგულარული შეგროვება და გატანა; გზაზე დაღუპული ცხოველთა ნარჩენების დროული გატანა.	გზის მიმდებარე ტერიტორია და არხები	ინსპექტირება	კვარტალურად	გარემოს დაბინძურებისაგან დასაცავად; გზაზე მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად	სგდ
სადრენაჟო არხების გამტარიანობის შენარჩუნება	არხების რეგულარული გასუფთავება დანალექისა და საყოფაცხოვრებო ნარჩენებისგან	გზის გასწვრივ არსებული სადრენაჟო არხები	ვიზუალური დათვალიერება	კვარტალურად	დრენაჟის სისტემის გამართულობის უზრუნველსაყოფად გზის დატბორვისა და წყლისგან დაზიანების თავიდან ასარიდებლად	სგდ
ავარიული დაღვრებისას ადგილის ლოკალიზება და დაბინძურებულ ადგილის დასუფთავება	ავტოსაგზაო შემთხვევის დროს დაღვრილი ან გაფრქვეული თხევადი ან ფხვიერი ტვირთების ნარჩენების დროული შეგროვება, გაუვნებელყოფა და გატანა	გზაზე და მის სიახლოვეს	ინსპექტირება	ავტოსაგზაო შემთხვევებისას, საჭიროების მიხედვით	გარემოს დაბინძურების აღსაკვეთად	სგდ საკატრულო პოლიცია

დანართი 1: პროექტის ადგილმდებარეობის რუკა

შ02: საჯავახო-ჩოხატაური ოზურგეთი-ქობულეთის გზის რეაბილიტაცია კმ 35 - კმ 43.6

დანართი 2: საჯარო განხილვის ოქმი

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო

საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზებისათვის შ-02 საჯავახო-ჩოხატაური-ოზურგეთი-ქობულეთი,

შ-45 ოზურგეთი-შემოქმედი-ბჟუჟესი-გომისძო, შ-46 ოზურგეთი-ნატანები-ურეკი, შ-47 შუხუთი-აცანა-

მამათი-ძიმითი და შ-80 ნატანები-ჩოლოქი

ბუნებრივი და სოციალურ გარემოს მართვის გეგმისა (ESMP) და

შემოკლებული განსახლების სამოქმედო გეგმის (ARAP)

საჯარო განხილვის

ოქმი

31 მაისი 2019 წელი

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი

სხდომის თავმჯდომარე – მაია ვაშაკიძე, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის გარემოს უსაფრთხოების კონსულტანტი

სხდომის მდივანი - ლუკა კეშელავა, ადგილობრივი ზედამხედველი კომპანიის წარმომადგენელი, TNM

მომხსენებლები: მაია ვაშაკიძე - საავტომობილო გზების დეპარტამენტის გარემოს უსაფრთხოების კონსულტანტი

მარიამ ბეგიაშვილი - საავტომობილო გზების დეპარტამენტის სოციალური უსაფრთხოების კონსულტანტი

ლელა შათირიშვილი - ადგილობრივი ზედამხედველი კომპანიის წარმომადგენელი, TNM

სხდომას ესწრებოდნენ: იხ. დანართი 1

საჯარო განხილვის მიზანს წარმოადგენდა ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირება პროექტით დაგეგმილი სამუშაოების მნიშვნელობის, არსისა და ვადების შესახებ. აგრეთვე, განხილული იქნა საგზაო სამუშაოების განხორციელების დროს შესაძლო უხერხულობისა და დროებითი ზემოქმედების შესამცირებლად დაგეგმილი შემარბილებელი ღონისძიებები. საჯარო განხილვის დროს, დამსწრე საზოგადოებას ჰქონდა კითხვების დასმისა და საკუთარი მოსაზრებების გამოთქმის საშუალება, რამაც ხელი შეუწყო ESMP-ისა და ARAP-ის საბოლოო ვერსიების შემუშავებას.

შეხვედრა გახსნა ქალბატონმა მარიამ ბეგიაშვილმა. მან ხაზი გაუსვა პროექტის დადებით მხარეებს, მათ შორის პროექტის ეკონომიკურ სარგებელს, ფეხით მოსიარულებისა და მგზავრებისათვის გაზრდილ საგზაო უსაფრთხოებას, მგზავრობის დროის შემცირებას და დასაქმების შესაძლებლობის ზრდას. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო ქალების დასაქმების შესაძლებლობას, გზების მოვლა-შენახვის კომპონენტში, რაც არ გულისხმობს მძიმე ფიზიკურ დატვირთვას. ქ-ნ. ბეგიაშვილმა მაგალითად მოიყვანა კახეთში მსგავსი პროექტის განხორციელების დროს დასაქმებული ქალების ჯგუფი, რომლებმაც წარმატებით გაართვეს თავი დაკისრებულ მოვალეობას. ამასთან, ქ-ნ ბეგიაშვილმა აღნიშნა რომ, საქართველოს საგზაო დეპარტამენტსა და სამშენებლო კომპანიას შორის გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებული იქნება ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმება და განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა მშენებლობის, მონიტორინგისა და გზის ექსპლოატაციის ეტაპებზე ქალების ჩართულობის წახალისებას.

საქართველოს საგზაო დეპარტამენტი და მშენებლობის ზედამხედველი კომპანია განახორციელებს

მონიტორინგს, რათა მშენებელმა კომპანიამ უზრუნველყოს საქართველოს შრომის კოდექსით, ESMP-ით და საერთაშორისო სტანდარტებით დადგენილი შეზღუდვები ტრეფიკინგისა და ზავშვთა დასაქმების საკითხებთან დაკავშირებით.

აღნიშნულმა ყველა დამსწრის, ქალისა და კაცის, თანაბარი ყურადღება დაიმსახურა.

შემდეგ სიტყვა ქალბატონ მაია ვაშაკიძეს გადაეცა. ქ-ნი მაია საჯარო განხილვაზე დამსწრე პირებს ესაუბრა ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაში მეორეხარისხოვანი და ადგილობრივი გზების მნიშვნელობაზე. აგრეთვე, დამსწრეების გააცნო პროექტის ფარგლებში მომზადებული, ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმები, ისაუბრა დაგეგმილი საგზაო სამუშაოების შესახებ და გარემო პირობებსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მათ შესაძლო ზემოქმედებაზე. ამასთან დამსწრეებს გააცნო პროექტის უარყოფითი ზემოქმედების შესამცირებლად დაგეგმილი შემარბილებელი ღონისძიებები, რომელთა განხორციელება იგეგმება როგორც მშენებლობის, ისე გზის ექსპლოატაციის პერიოდში.

ქალბატონი მაიას შემდეგ სიტყვა გადაეცა სოციალური უსაფრთხოებისა და განსახლების კონსულტანტს, ლელა შათირიშვილს, რომელმაც ჩაატარა ყველა საჭირო კვლევა და მოამზადა შემოკლებული განსახლების სამოქმედო გეგმა (ARAP) საქართველოს კანონმდებლობის, განსახლების ჩარჩო-დოკუმენტისა და მსოფლიო ბანკის დებულების (OP 4.12) მიხედვით.

ARAP-ის მომზადების პროცესში განხორციელებული მოქმედებების აღწერისას, მან ისაუბრა გზის სარეაბილიტაციო მონაკვეთებზე, გზის გასწვრივ არსებული მიწის ნაკვეთების მიმდებარე ღობეებზე შესაძლო დროებითი ზემოქმედების შესახებ. აგრეთვე, ახსნა დამოუკიდებელი ლიცენზირებული შემფასებლის მიერ დაზიანებული აქტივების აღდგენითი ღირებულების გაანგარიშების მეთოდი, რომელიც ითვალისწინებს სამშენებლო მასალების მიმდინარე საბაზრო ღირებულებას ამორტიზაციისა და ხარჯვადი მასალების ღირებულების დაქვითვის გარეშე.

მან დასძინა, რომ ღობეების განსხვავებული ტიპების მიხედვით დადგენილია კომპენსაციის ექვსი სხვადასხვა განაკვეთი (ლერი/გრძივი მეტრი) და ეს მონაცემები მოცემულია საინფორმაციო ბუკლეტში. თუ კონკრეტულ მონაკვეთზე მშენებლობის დაწყების მომენტისათვის დაუდგენელი იქნება ღობის მფლობელის ვინაობა ან მისი ადგილმდებარეობა, სამშენებლო კომპანიას უფლება ექნება საკუთარი ხარჯებით აღადგინოს დაზიანებული ღობე.

ქალბატონმა ლელა შათირიშვილმა დამატებით აღნიშნა რომ პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეულ, ყველა პირს ექნება არჩევანის უფლება: მიიღოს ფულადი კომპენსაცია და სამუშაოების დასრულების შემდეგ აღადგინოს საკუთარი ღობე; ან უარი თქვას საკომპენსაციო თანხის მიღებაზე და დათანხმდეს პირობას, სამშენებლო კომპანიამ საკუთარი ხარჯით მოახდინოს ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული ღობის აღდგენა.

ამასთან, დამსწრეებმა შეიტყვეს, რომ გზის სამუშაოების განხორციელების დროს, სამშენებლო კომპანიის ვალდებულება იქნება პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული ღობის აღებისას უზრუნველყოს დროებითი ზღუდარის მოწყობა, ან არსებული გადაიტანოს ისე რომ მიწის ნაკვეთზე არ მოხდეს უცხო პირების, ან საქონლის შეღწევა და არ დაზიანდეს მოსავალი. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ზარალის ანაზღაურებაზე პასუხისმგებელი იქნება სამშენებლო კომპანია.

მომხსენებელმა აგრეთვე ახსნა, გზის რეაბილიტაციის დროს დაზიანებული მსხმოიარე მრავალწლიანი ნაგავების კომპენსაციის მეთოდი და დასძინა, რომ კომპენსაციის განაკვეთები წარმოდგენილი იყო საინფორმაციო ბუკლეტის დანართში 2.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო საჩივრების განხილვის მექანიზმს და პროექტის სრული ციკლის მანძილზე მოქმედ კომისიაში საჩივრების წარდგენის ეტაპებს.

პრეზენტაციის დასრულების შემდეგ შეხვედრა კითხვა-პასუხის რეჟიმში გადავიდა.

ამით ოფიციალური საჯარო განხილვა დასრულდა.

გრაფა 1. საჯარო განხილვის დროს დასმული შეკითხვები და გაცემული პასუხები

#	დამსწრე პირი	დასმული კითხვა	კონსულტანტის მიერ გაცემული პასუხი
1	ეს კითხვა რამდენიმე პირმა დასვა	როდისათვის იგეგმება სამშენებლო სამუშაოების დაწყება?	საგზაო სამუშაოები დაიწყება საერთაშორისო ტენდერით სამშენებლო კომპანიის შერჩევისა და შესაბამისი ხელშეკრულების გაფორმების შემდეგ. ამ საკითხების დასრულებას სავარაუდოდ ექვსი თვე მაინც დასჭირდება.
2	ქ-ნი ნაირა კვაჭაძე	გაიცემა თუ არა კომპენსაცია იმ ნარგავებზე რომლებიც შესაძლოა სამშენებლო სამუშაოების დროს დაზიანდეს?	დიახ, პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეული ნებისმიერ მსხმოიარე ნარგავი დაექვემდებარება კომპენსაციას. მსხმოიარე ნარგავების კომპენსაციის განაკვეთები შეგიძლიათ იხილოთ ჩვენს მიერ დარიგებულ საინფორმაციო ბუკლეტებში. ფასები დათვლილია დამოუკიდებელი ლიცენზირებული შემფასებლის მიერ მიმდინარე საბაზრო ფასით, ნარგავის სახეობის, ასაკის და მსხმოიარობის მიხედვით. ფულადი კომპენსაციის წლიური მოსავლიანობა (კგ), გამრავლებული კონკრეტული ხილის საშუალო საბაზრო ფასზე (კგ/ლარი) და გამრავლებული იმ წლების რაოდენობაზე, რაც დასჭირდება იმავე ჯიშის, კარგი ხარისხის ნერგს, მსგავსი მსხმოიარობის ასაკამდე მისაღწევად. საკომპენსაციო განაკვეთში გათვალისწინებულია თითოეული მსხმოიარე ხის სანაცვლო ნერგის შესაძენი თანხაც.
3	ქ-ნი ლუიზა ზაქარიაძე	სოფელ ბაილეთში მიმდინარეობს გზის რეაბილიტაციის პროექტი, მაგრამ ქალბატონების დასაქმებაზე არაფერი	ეს შედარებით ახალი ინიციატივაა და გზების დეპარტამენტში მსოფლიო ბანკის რეკომენდაციით იწერება. თუმცა, ამ კუთხით დეპარტამენტმა უკვე მიაღწია წარმატებულ შედეგს კახეთის რეგიონში, სადაც ადგილობრივი გზების პერიოდული მოვლა-შენახვის პროექტში რეგულარულ ხელფასზე რამდენიმე ათეული ქალია დასაქმებული. ჩვენ გვჯერა, რომ შესაძლოა თქვენც დაგაინტერესოთ ასეთმა სამუშაომ, რადგან ეს საქმე არ მოითხოვს მძიმე ფიზიკურ დატვირთვას და ხანგრძლივ სამუშაო საათებს, რაც ქალებს საშუალებას აძლევს ოჯახსა და შვილებს სათანადო დრო დაუთმონ. ზედამხედველი კომპანიისა და საქართველოს საგზაო დეპარტამენტის მიერ განხორციელებული რეგულარული მონიტორინგს დროს დიდი ყურადღება მიექცევა ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმების დონეს.

დანართი 1 დამსწრეთა სია

ადგილმდებარეობა/Location: ოზუხვეთი / 02112671

თარიღი/Date: 30/05/2019

ბუნებრივი და სოციალური გარემოს მართვის გეგმის საჯარო განხილვის დამსწრე პირთა სია

№	სახელი, გვარი	საკონტაქტო ინფორმაცია (მობილური, სოფელი და მისამართი)	ხელმოწერა	შენიშვნა
1	გიორგი ქაიკიძე	599 30 45 00 სოფ. ბაგელო		
2	ნაწყო ნიქოლაშვილი	551-70-86-44, სოფ. ასურა	ნ. ნაწყო	
3	გეგამ ანდრიაშვილი	599 0 61 7 3 4 სოფ. აფხაზი	გ. გეგამ	
4	ნაირა ბვაჭვანი	599-061736. სოფ. ნაფანეთი	ნ. ბვაჭვა	
5	ამიხან ვაჩანიძე	551 23 01 09 სოფ. ნაყურა	ა. ვაჩანიძე	
6	ხვლედიანი მანუჩი	599-00-50-93 სოფ. კუჩინი	მ. ხვლედიანი	
7	იო მანუჩიანი	577 20-68-41 სოფ. ხაშვი	ი. მანუჩიანი	
8	ქვინაძე დედოფალი	599-13-29-13 დაბა ქვინაძე	დ. ქვინაძე	

ქვინაძე დედოფალი - 59818-4478

OPRC გურიის შიდა სახელმწიფოებრივი გზების რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვის პროექტი

(Handwritten signature)

ადგილმდებარეობა/Location: ოზუხვეთი / 0 ჯირგეთი

თარიღი/Date: 30 მაისი 2019

ბუნებრივი და სოციალური გარემოს მართვის გეგმის საჯარო განხილვის დამსწრე პირთა სია

№	სახელი, გვარი	საკონტაქტო ინფორმაცია (მობილური, სოფელი და მისამართი)	ხელმოწერა	შენიშვნა
9	ბ. ბაგელო	574-24-02-44 სოფ. ბაგელო	ბ. ბაგელო	
10	გიორგი მანუჩიანი	551 58 9 3 3 ოზუხვეთი. სოფ. ნაყურა	გ. მანუჩიანი	
11	მეგრია მანუჩიანი	591 14 11 14 სოფ. მანუჩიანი	მ. მეგრია	
12	ივანიშვილი მანუჩიანი	ოზუხვეთი. სოფ. ნაფანეთი 599 02 4 0 2 2	მ. ივანიშვილი	
13	მანუჩიანი ნინო	ოზუხვეთი. სოფ. ბაგელო 577-94-11-96	ნ. მანუჩიანი	
14	მანუჩიანი ნინო	ოზუხვეთი. სოფ. ბაგელო 577-61-90-40	ნ. მანუჩიანი	
15	მანუჩიანი ნინო	ქვინაძე. სოფ. ბაგელო 599 20 7 0 4	ნ. მანუჩიანი	
16	მანუჩიანი ნინო	ოზუხვეთი სოფ. ბაგელო 599-18-14-12	ნ. მანუჩიანი	

მანუჩიანი ნინო - 595 21 91 41 ს.გ.პ.

OPRC გურიის შიდა სახელმწიფოებრივი გზების რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვის პროექტი

(Handwritten signature)

ადგილმდებარეობა/Location: მჭკვეთა / OZURGETI

თარიღი/Date: 05/30/2019

ბუნებრივი და სოციალური გარემოს მართვის გეგმის საჯარო განხილვის დამსწრე პირთა სია

№	სახელი, გვარი	საკონტაქტო ინფორმაცია (მობილური, სოფელი და მისამართი)	ხელმოწერა	შენიშვნა
17	ხუცი თედეა	599 22 70 30 სოფ. მხმადარი		
18	ნიხუცი შვიდი იანა	599-93-65-98 სოფ. მხმადარი		
19	ვოჭიტიანი ვინო	599-08-82-35 სოფ. მხმადარი		
20	ქოსა ხუცი	598-47-63-58 სოფ. მხმადარი		
21	ნახაძე ჯავახიძე	591-71-02-93 სოფ. მხმადარი		
22	ნიხუცი თედეა	599-41-49-74 სოფ. მხმადარი		
23	ნანდალი სერჯი	სოფ. ჯირია . კვ. 577674627		
24	იხია ხუცი	სოფ. იხია . თ.გ. 555.38.48.60.		

მზადმზად გოგოშვილი
OPRC გურიის შიდა სახელმწიფოებრივი გზების რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვის პროექტი

